

Rdeči križ Slovenije
Območno združenje Ormož

Medobčinska lokalna akcijska skupina za preprečevanje
zasvojenosti na področju občin Ormož,
Središče ob Dravi in Sveti Tomaž

Anketa o rabi alkohola in drugih drog

Rezultati 2012

Katarina 2013

Spoštovani!

Pred vami se nahajajo rezultati četrte anonimne ankete o zlorabi drog med mladostniki na območju občin Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž. Pravzaprav smo tokratno anketo razširili še na nekatere osnovne šole in gimnazijo iz Ljutomera.

V rokah držite edinstven dokument, saj smo edina ustanova na tem območju, ki permanentno spremlja stanje o zlorabi drog, ga analizira in podatke posreduje zainteresiranim strokovnim in laičnim javnostim. Rezultate raziskave smo želeli dopolniti še z nekaterimi statističnimi podatki iz evidenc Policijske postaje Ormož, Lekarne Ormož, Zdravstvenega doma Ormož in društva Zdrava pot. Žal so nam podatke posredovali le iz Policijske postaje Ormož in društva Zdrava pot. Podatki so navedeni v zaključku ankete.

Pod okriljem Rdečega križa Slovenije Območnega združenja (RKS OZ) Ormož že od leta 1998 deluje Lokalna akcijska skupina, ki se je z delitvijo občine Ormož na tri manjše preimenovala v Medobčinsko lokalno akcijsko skupino za preprečevanje zasvojenosti na področju občin Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž (LAS). LAS je medsektorsko koordinativno telo, ki deluje na območju treh občin z namenom delovanja in sodelovanja strokovnjakov različnih področij (šolstva, zdravstva, socialnega varstva, policije idr) in koordiniranjem preventivne dejavnosti na področju zlorabe drog.

Naloge in cilji so opredeljeni v sklepu o imenovanju LAS. Člani LAS so bili imenovani s sklepom županov vseh treh občin, so prostovoljci in za svoje delo ne prejema nobenega plačila. Sredstva za izvajanje programa si LAS pridobiva iz proračuna občin Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž in prošnjami sponzorjem oz. donatorjem. Ker LAS ni pravna oseba, ne more kandidirati na javnih razpisih.

Ob tej priložnosti bi se rad javno zahvalil vsem bivšim in sedanjim članom LAS za njihovo strokovno in požrtvovalno delo.

Predsednik Medobčinske LAS Ormož,
Središče ob Dravi in Sveti Tomaž

Stanislav Ivanuša

Medobčinska lokalna akcijska skupina in analize stanja v lokalnem okolju¹

Analiza stanja oziroma raziskava rabe drog sodi med aktivnosti, ki jih praviloma načrtuje vsaka LAS na začetku svojega delovanja. Tudi mi smo jo – in jo uspešno izvedli, v letu 2012 že četrtoč.

Raziskavo iz leta 1999 smo objavili v medijih in na okrogli mizi, nismo pa je izdali v pisni obliki. V anketo, ki smo jo ponovili v šolskem letu 2003/2004, smo zraven osmošolcev zajeli dijake 2. in 4. letnika Gimnazije Ormož. Rezultati ankete o rabi alkohola in drugih drog so bili objavljeni v publikaciji z naslovom *Odvisnost in mladi v občini Ormož*. Strokovno analizo sta pri obeh raziskavah (1999 in 2004) naredila poznavalca obravnavane problematike, žal že pokojni, mag. Vladimir Auer, dr. med. in mag. Aleš Friedl, univ. dipl. psiholog.

Tretja izvedba ankete je sovpadala z deseto obletnico LAS in je bila izvedena v šolskem letu 2007/2008. Rezultati, ki jih je strokovno obdelal in podkrepil s prispevki o škodljivi rabi alkohola in tobaka dr. Aleš Friedl, univ. dipl. psiholog, so bili, skupaj s prispevki drugih članov LAS, objavljeni v biltenu *LAS – 10 let* ter predstavljeni v medijih in na okroglih mizah v občinah Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž.

Namen ankete, izpeljane v šolskem letu 2011/2012, je bil, tako kot pri prejšnjih, pridobiti informacije, ki bi služile kot podlaga za načrtovanje naših aktivnosti. Vzorec je nekoliko večji kot prejšnja leta, saj smo tokrat v anketo zajeli tudi učence in dijake z ljutomerskega območja. Rezultati, podani v publikaciji, predstavljajo pomemben vir informacij mladim, njihovim staršem, šolam, zdravstvenemu domu, bolnišnici ter številnim organizacijam, ki se ukvarjajo s problematiko uporabe drog.

Natančnega števila vseh, ki so v raziskavi sodelovali, ni možno ugotoviti. Zagotovo pa smo hvaležni vsem, ki so si vzeli delček svojega dragocenega časa in nas v raziskavi podprli na kakršen koli način: učencem in dijakom, med katerimi je večina z vso odgovornostjo izpolnjevala anketo; ravnateljicam in ravnateljem ter šolskim svetovalnim delavcem za razumevanje in omogočanje izvedbe raziskave v šolah, pa tudi vsem tistim, ki so v našem projektu zaznali koristno akcijo.

Posebna zahvala je namenjena članu LAS Marjanu Škvorcu, univ. dipl. psihologu, za njegov izjemen prispevek, ki ga je vložil v naš skupni projekt.

¹ Maja Botolin Vaupotič, prof. biologije, RKS OZ Ormož in Medobčinska LAS Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž.

Anketa o rabi alkohola in drugih drog²

V nadaljevanju predstavljamo kratko statistično primerjavo odgovorov različnih generacij (leto 1999, 2004, 2008, 2012) in različnih starosti (9. razred, 2. letnik, 4. letnik gimnazije). Vsa leta nismo izvajali identične ankete, zaradi tega je primerjava nekoliko okrnjena, gotovo pa kaže določen trend o rabi alkohola in drugih drog od leta 1999 naprej.

Zaradi preglednosti smo združili rezultate za 2. in 4. letnik gimnazije. Rezultate smo združili tudi po spolu. V primerih, ko prihaja do večjih, bistvenih razlik med posameznimi dejavniki, je to zapisano pod odgovori. Natančna analiza, tudi primerjava med spoloma ter razlike med 2. in 4. letnikom gimnazije, je na voljo na sedežu medobčinske LAS v Ormožu.

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
N	217	///	183	110	192	111	166	299

Prvo leto smo anketirali samo osnovnošolce, saj še ni bilo ormoške gimnazije. Vsako naslednje leto smo vključili več anketirancev. V letu 2012 so odgovarjali tudi devetošolci nekaterih šol z ljutomerskega območja. Pritegnili smo tudi dijake ljutomerske gimnazije.

3. Katero od naslednjih snovi si že poskusil (možno je obkrožiti več odgovorov):

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
Pivo	83	///	95	95	89	3	83	94
Vino	86	///	97	97	89	98	87	96
Žgane pijače	59	///	70	94	66	91	59	90
Pravo kavo	67	///	60	75	57	73	43	64
Cigarete	49	///	57	79	41	80	36	65
Energijske pijače	///	///	///		86	90	80	87

Vino in pivo je poskusilo približno 95 % srednješolcev, bolj izstopa, da je tudi žgane pijače poskusilo več kot 90% srednješolcev. Tudi med osnovnošolci je visok delež tistih, ki so poskusili energijske pijače.

Žgane pijače je leta 2008 poskusilo 10 odstotnih točk več dijakinj kot dijakov, podobna slika je pri cigaretah.

² Marjan Škvorc, univ. dipl. psiholog, OŠ Velika Nedelja in Medobčinska LAS Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž.

4. Kako pogosto piješ pijače, ki vsebujejo alkohol?

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
Nikoli	20	///	10	3	12	5	19	6
Enkrat mesečno ali nekajkrat letno	60	///	65	16	50	25	47	30
2 do 4 krat mesečno	14	///	19	55	24	44	30	53
2 do 3 krat tedensko	3	///	5	19	9	12	4	8
4 ali večkrat tedensko	1	///		6	4	8	1	3

Srednješolci pogosteje uživajo alkoholne pijače kot osnovnošolci. Med osnovnošolci je od 5 do 10% takih, ki uživajo alkohol 2-3 krat ali večkrat na teden.

V letu 1999 ni poskusilo alkohola 13% fantov, medtem ko je bilo takih deklet 28%.

V letu 2004 fantje v OŠ pogosteje uživajo alkoholne pijače kot dekleta (2 do 4 krat 28% fantov in 7% deklet).

Dijakinje leta 2008 redkeje uživajo alkoholne pijače kot njihovi vrstniki. Kar 55% jih uživa alkohol 2 do 4 krat mesečno (30% dijakov), fantov je več v 'višjih' kategorijah (2 do 3 krat tedensko – 16%, dijakinj 8% in več kot 4 krat tedensko: 21% dijakov in nič dijakinj).

5. Kolikokrat si že bil vinjen?

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
Nikoli	44	///	39	7	39	13	47	18
Enkrat	16	///	25	6	17		20	8
Dvakrat	9	///	14	4	17		10	8
Trikrat	8	///	7	4	9		3	8
Štirikrat	3	///	5	1	4		3	4
Več kot štirikrat	4	///	9	77	14	73	17	54

Pogosteje so bili vinjeni srednješolci kot osnovnošolci. Pa tudi med osnovnošolci je več kot 15% takih, ki so bili 3 ali večkrat pijani. Delež takih učencev narašča.

V letu 1999 še ni bilo pijanih 55% osnovnošolk in tretjina fantov.

Razlika v uživanju alkohola (dijaki 2008) se kaže tudi v vinjenosti: nikoli ni bilo vinjenih 29% dijakov, medtem ko je takih dijakinj 39%. Enak trend je opazen tudi v drugih kategorijah.

Leta 2012 je več deklet kot fantov, osnovnošolk, odgovorilo, da še niso bile vinjene (dekleta 54%, fantje 41%), več fantov kot deklet pa je bilo enkrat vinjenih (25%, 14%).

6. Kolikokrat si bil vinjen v zadnjih 30 dneh?

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
Nikoli	///	///	83	28	69	34	77	46
1-2 krat	///	///	17	50	16	38	21	41
3-5 krat	///	///		14	3	14	1	10
Več kot 6 krat	///	///		8	0	5	1	3

Visok delež 3-5 krat vinjenih osnovnošolcev v zadnjem mesecu!

Leta 2012 so dijaki bili pogosteje vinjeni kot dijakinje: 3-5 krat (dijaki 20%, dijakinje 5%), več kot 6 krat (dijaki 10%, dijakinje 0).

7. S kakšnim namenom si (ali bi) poskusil alkoholne pijače? (možno je obkrožiti več odgovorov)

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
Radovednost	23	///	60	30	39	38	57	39
Žalost, problemi	5	///	10	16	10	16	8	18
Zabava	25	///	62	90	68	87	63	90
Da se pokažem	7	///	2		5		1	3
Omama	2	///	1	6	3	11	2	6
Potreba	///	///		8	6	5	2	7
Drugo:	///	///					4	4

Osnovnošolci poskušajo alkoholne pijače bolj kot srednješolci iz radovednosti, medtem ko srednješolci bolj kot osnovnošolci pijejo iz zabave. Šestina srednješolcev pije iz potrebe ali zaradi omame. Relativno visok je delež takih odgovorov med osnovnošolci.

V letu 1999 bi zaradi žalosti poskusilo alkohol 10% deklet (OŠ) in nobeden od fantov.

Devetošolke leta 2012 so (ali bi) mnogo pogosteje kot fantje poskusile alkohol iz radovednosti (68%, 48%).

Leta 2012 so (ali bi) dijakinje mnogo pogosteje kot dijaki uživali alkohol zaradi žalosti in problemov (18 odstotnih točk).

8. Kje si nazadnje pil alkohol?

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
Doma	///	///	53	15	39	19	46	16
Pri prijatelju	///	///	18	20	39	5	28	14
V parku ali na ulici	///	///	3	9	7	35	2	16
V bistroju, bifeju, točilnici ali gostilni	///	///	14	29	20	29	8	14
V disku	///	///	5	19	7	17	5	37

Pomenljiv je podatek, da največ osnovnošolcev uživa alkohol doma.

Nimamo podatkov, če je to v prisotnosti ali odsotnosti staršev. Druga pomembna lokacija za pitje (osnovnošolci) je pri prijateljih, torej spet doma (pri njih). Med srednješolci je visok delež užívalcev v gostilni in disku, manj pa doma.

V letu 2004 je precej več fantov kot deklet iz OŠ uživalo alkohol doma (59% fantov in 38% deklet).

Leta 2008 je več dijakov uživalo alkohol v parku (48%, dijakinje-27%), medtem, ko so dekleta prevladovala v bistroju, točilnicah (32%, dijaki-22%).

Leta 2012 je več dijakinji kot dijakov (12 odstotnih točk) uživalo alkohol v disku.

9. Če skuša učenec, ki je star manj od 18 let, dobiti alkohol v trgovini, kaj se bo zgodilo? (Izberi en odgovor v vsaki vrsti.)

a. Ali bo moral pokazati osebno izkaznico, da ugotovijo njegovo starost?

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
Zelo pogosto	///	///	///	///	15	20	25	25
Srednje pogosto	///	///	///	///	20	32	36	47
Redko	///	///	///	///	25		19	20
Zelo redko	///	///	///	///	17		11	6
Ne vem	///	///	///	///	17		8	2

b. Ali mu ne bodo prodali alkohola?

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
Zelo pogosto	///	///	///	///	11	10	23	15
Srednje pogosto	///	///	///	///	20	5	30	39
Redko	///	///	///	///	27	20	18	27
Zelo redko	///	///	///	///	19	32	20	14
Ne vem	///	///	///	///	17		8	5

Mlajši od 18 let lahko pridejo do alkohola, saj je majhen delež tistih, ki jim zaradi mladosti ne bi prodali alkohola.

10. Ali so blizu šole mesta, kjer lahko dobiš alkohol ne da bi pokazal osebni dokument? (Izberi en odgovor v vsaki vrsti.)

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
a. v lokalu zunaj šole	///		///					
Ne	///	///	///	///	23		33	24
Da	///	///	///	///	45	72	36	48
Ne vem	///	///	///	///	28		31	28
b. v lokalu znotraj šole	///		///					
Ne	///	///	///	///	38		63	54
Da	///	///	///	///	0	6	1	1
Ne vem	///	///	///	///	14		20	20
c. v trgovini	///		///					
Ne	///	///	///	///	32		36	30
Da	///	///	///	///	27	61	30	43
Ne vem	///	///	///	///	37		35	27

Odgovori kažejo, da je tako v bližini osnovnih kot srednjih šol več možnosti za nakup alkoholnih pijač, tako v lokalu kot v trgovini.

V lokalu zunaj šole bi leta 2008 dekleta lažje prišla do alkohola (78%) kot fantje (66%).

11. V zadnjih 30 dneh sem prišel do alkohola na naslednji način.

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
a. Kupil sem si pijačo.	///	///	///	///	22	59	13	53
b. Pijačo sem dobil od nekoga, ki je star manj kot 18 let.	///	///	///	///	19	28	20	20
c. Uporabil sem osebni dokument nekoga drugega.	///	///	///	///	2	3	1	5
d. Pijačo sem dobil od učenca, ki je star 18 let ali več.	///	///	///	///	10		18	24
e. Pijačo sem dobil od znanca, ki je star 18 let ali več.	///	///	///	///	27		31	33
f. Pijačo sem dobil od staršev ali sorodnikov.	///	///	///	///	27	25	37	27

Največ osnovnošolcev je prejelo pijačo od tistih, ki so jim najbližji – od staršev in sorodnikov: tako je odgovorilo od ene četrtnine (2008) do več kot ene tretjine (2012) osnovnošolcev! Prav tako dobi pijačo od staršev in sorodnikov ena četrtnina gimnazijcev, več kot polovica pa jo kupi sama.

Leta 2012 je več dijakov kot dijakinj kupilo alkoholno pijačo (13 odstotnih točk), več deklet kot fantov pa je alkoholno pijačo dobilo (11 odstotnih točk).

12. Koliko svojih sošolcev, sošolk in prijateljev iste starosti poznaš, ki uživajo alkoholne pijače?

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
Nobenega	21	///	12		8		8	1
1 do 2	24	///	12		10		13	0
3 do 5	18	///	21	1	13		22	2
5 do 10	13	///	18	4	17		14	7
Več kot 10	19	///	36	95	50	94	43	90

Več kot polovica osnovnošolcev pozna več kot 5 vrstnikov, ki uživajo alkoholne pijače, leta 2008 se ta odgovor približa celo dvema tretjinama. Skoraj vsi gimnazijci poznajo več kot 10 vrstnikov, ki uživajo alkoholne pijače.

13. Koliko svojih sošolcev, sošolk in prijateljev iste starosti poznaš, ki kadijo cigarete?

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
Nobenega	20	///	21		18		28	1
1 do 2	20	///	23		25		33	7
3 do 5	24	///	22	1	27	4	16	24
5 do 10	11	///	16	9	8	21	7	26
Več kot 10	23	///	18	90	19	79	16	43

Skoraj ena tretjina osnovnošolcev pozna več kot pet vrstnikov, ki kadijo cigarete. Trend odgovorov kaže rahlo zmanjševanje. Podoben trend (zmanjševanja poznavanja tistih, ki kadijo) je opazen tudi pri gimnazijcih.

Osnovnošolci leta 2012 poznajo več vrstnikov, ki ne kadijo cigaret, kot dekleta (37%, 18%).

14. Koliko svojih sošolcev, sošolk in prijateljev iste starosti poznaš, ki pijejo energetske napitke?

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
Nobenega	///	///	///	///	8	4	5	3
1 do 2	///	///	///	///	7	12	4	13
3 do 5	///	///	///	///	10	8	23	17
5 do 10	///	///	///	///	10	14	19	24
Več kot 10	///	///	///	///	68	59	49	43

Energetske pijače smo vključili v anketo v zadnjih dveh izvedbah. Upravičeno. Približno tri četrtine osnovnošolcev pozna vsaj pet vrstnikov, ki uživajo energetske napitke. Med gimnazijci je takih nekaj manj, je pa več tistih, ki uživajo alkoholne pijače.

15. Kaj se ti zdi bolj nevarno? (obkroži le en odgovor izmed treh)

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
Kajenje cigaret	///	///	19	24	49	42	52	49
Pitje alkohola	///	///	14	27	10	15	16	16
Energijske pijače	///	///	///	///	7	2	3	3
Vse je enako nevarno	///	///	67	35	35	33	28	29

Zelo malo tistim, ki so odgovarjali, se zdijo energetski napitki nevarni. Seveda v 'konkurenci' s cigaretami in pitjem alkohola. Prevladujejo odgovori, da so vse tri snovi enako nevarne, predvsem v zadnjih dveh anketah pa so devetošolci precej kritični do kajenja.

V letu 2004 je mnenja, da je kajenje bolj nevarno, več fantov iz OŠ (26%) kot deklet (9%).

Leta 2008 je več dijakinj (41%) kot dijakov (22%) ocenjevalo, da so vse naštete substance enako nevarne.

Leta 2012 se več devetošolcem kot dekletom zdi kajenje bolj nevarno od pitja alkohola in energijskih pijač (65%, 36%), dekletom se zdi nevarnejše pitje alkohola (24%, 9%) ali pa v večji meri menijo, da je oboje enako nevarno (36% deklet, 22% deklet).

Leta 2012 so dijaki bolj kot dijakinje bili prepričani v nevarnost kajenja cigaret (57% dijakov, 45% dijakinj), več deklet kot fantov (34%, 18%) pa je ocenjevalo oboje kot enako nevarno.

16. Za katere od naštetih stvari meniš, da bi se ti lahko zgodile po pitju alkohola? (Možno je obkrožiti več odgovorov.)

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
Počutil bi se sproščenega	///	///	25	55	26	58	37	60
Imel bi težave s policijo	///	///	32	33	39	24	55	40
Okvaril bi si zdravje ali dobro telesno kondicijo	///	///	48	29	48		52	48
Počutil bi se srečnega	///	///	18	25	23		25	36
Pozabil bi na težave	///	///	34	45	38	49	36	48
Ne bi bil sposoben pravočasno prenehati piti	///	///	19	5	24		25	15
Imel bi »mačka«	///	///	61	65	59	58	57	70
Bil bi bolj družaben	///	///	16	33	27	21	28	49
Storil bi nekaj, kar bi kasneje obžaloval	///	///	47	42	51		50	47
Zabaval bi se	///	///	31	62	49	67	49	66

Osnovnošolci se zavedajo posledic pitja alkohola: več kot polovica predvideva, da bi v tem primeru 'imeli mačka', da bi storili nekaj, kar bi obžalovali, ter da pitje škoduje zdravju. Tudi srednješolci predvidevajo 'mačka', razen tega pa več kot polovica srednješolcev meni, da bi se ob tem zabavali, da bi se počutili sproščenega, ter da bi pozabili na težave.

Leta 2008 je več dijakov kot dijakinj ocenjevalo, da bi se jim zgodile naslednje stvari: imel bi težave s policijo, pozabil bi na težave, bil bi bolj družaben. Dijakinje bolj kot dijaki ocenjujejo, da bi se zabavale.

Leta 2012 so dekleta bolj kritična do posledic pitja alkohola kot devetošolke. Več deklet kot fantov meni, da bi imele težave s policijo, da ne bi pravočasno prenehale piti, da bi imele 'mačka', ali da bi storile nekaj, kar bi kasneje obžalovale.

17. Zaradi alkohola sem že imel naslednje težave (Možno je obkrožiti več odgovorov.)

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
Neuspeh (slabo ocen v šoli	///	///	5	12	4		8	8
Poškodovanje obleke ali osebnih stvari, izgubo denarja ali vrednih predmetov	///	///	15	47	13	48	20	49
Nesrečo ali telesno poškodbo	///	///	5	12	4	10	11	16
Prepire	///	///	14	15	20	29	20	38
Težave s starši	///	///	19	25	18	10	19	27
Težave z učitelji	///	///	1	4	5		4	4
Seks, ki sem ga naslednji dan obžaloval	///	///		8			4	7
Prerivanje ali pretep	///	///	8	12	12	7	10	14

Srednješolci so se srečali z več težavami zaradi pitja alkohola: približno polovica z izgubo ali poškodovanjem osebnih predmetov, četrtnina je imela težave s starši, šestina se je prepirala, več kot desetina pa priznava slab učni uspeh, nesrečo ali poškodbo ter prerivanje ali pretep. Tudi pri skoraj petini osnovnošolcev se na prvih mestih pojavljajo težave s starši ter poškodovanje osebnih stvari. Nezanemarljiv pa je tudi delež nesreč, poškodb ter prerivanja in pretepa.

V letu 2004 je imelo težave s starši zaradi pitja alkohola nekaj več fantov (23%) kot deklet (12%) – OŠ.

V letu 2008 so se dijaki zaradi alkohola več prerivali, prepirali in pretepali, medtem ko so dijakinje bolj kot dijaki opažale poškodovanje obleke ali osebnih stvari ter izgubo denarja ali vrednih predmetov.

V letu 2012 je več fantov kot deklet 9. razreda odgovorilo, da so se prerivali ali pretepali (13%, 3%).

Leta 2012 so se dijaki pogosteje kot dijakinje prerivali ali pretepali (21%, 10%).

18. Za vinjenega se imam, kadar (možno je obkrožiti več odgovorov)

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
Sem psihično precej drugačen kot sicer (zgovoren, dobre volje, zabaven itd.)	///	///	21	44	34	37	38	40
Sem omotičen	///	///	27	34	35	49	29	47
Sem zaspan	///	///	10	9	19		17	14
Sem nezanesljiv pri hoji	///	///	30	44	43	41	33	48
Se mi zatika pri govoru	///	///	22	33	30	51	25	44
Sem bojevit, se prepiram	///	///	5	9	14		5	7
Naslednji dan ne vem, kaj sem počel	///	///	18	42	26	30	31	50

Glavni pokazatelji vinjenosti tako pri osnovnošolcih kot srednješolcih so nezanesljivost pri hoji, omotičenost in zatikanje pri govorjenju. Precejšen je delež tistih, ki naslednji dan ne vedo, kaj so počeli. Omenjajo tudi spremembe razpoloženja (zgovornost, zabavnost ...).

Osnovnošolke leta 2012 se imajo za vinjene takrat, ko naslednji dan ne vedo, kaj so počele (43% deklet, 22% fantov).

19. Kateri razlogi se ti zdijo pomembni za ne-pitje alkohola? (Možno je obkrožiti več odgovorov.)

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
Pitje škoduje zdravju	///	///	80	66	71	65	48	70
Za pijačo se porabi precej denarja	///	///	41	59	43	58	25	61
Pitje alkohola je razvada	///	///	26	20	33		18	22
Alkohol lahko povzroči, da izgubiš nadzor nad svojimi dejanji	///	///	63	59	63	63	41	72
Starši nasprotujejo pitju alkohola	///	///	31	19	34		19	18
Pitje alkohola povzroča zasvojenost	///	///	42	35	49		35	44
Alkohol je uničil nekoga, ki sem ga dobro poznal	///	///	32	15	32		16	32
Alkoholne pijače imajo grozen okus	///	///	9	4	10		6	7
Alkohol pomeni zlo v družini	///	///	32	15	21		16	23
Po pitju bruhaš, si omotičen ali imaš »mačka«	///	///	55	29	46	27	30	58
Pitje povzroča nesreče	///	///	62	31	65	59	41	67
Pitje povzroča nasilnost	///	///	46	21	48	27	33	54
Pitje povzroči smrt	///	///	50	20	48	27	33	48

Pred pitjem alkohola odvrne največ osnovnošolcev zavedanje, da škoduje zdravju, da izgubiš nadzor nad svojim početjem ter povzročanje nesreč. Odgovori letošnjih osnovnošolcev so bistveno bolj tolerantni do pitja alkohola kot njihovi vrstniki pred slabim desetletjem: delež tistih, ki menijo, da pitje škoduje zdravju, se je skoraj razpolovil! Pri srednješolcih je opazen trend v drugo smer: delež tistih, ki se zavedajo škodljivih posledic pitja alkohola se povečuje.

Leta 2008 več dijakov kot dijakinj našteva kot razloga za ne pitje alkohola precejšnjo porabo denarja ter nasilnost. Pri ostalih razlogih ni bistvenih razlik.

Leta 2012 se je bistveno več fantov kot deklet, devetošolcev, odločalo za razloge za ne-pitje alkohola. Pri posameznih postavkah je vsaj 20 odstotnih točk razlike, največ pri postavki, da pitje škoduje zdravju (fantje 69%, dekleta 11%).

Dijakinjam se bolj kot dijakom zdi pomemben razlog za neuživanje alkohola to, da imaš mačka (63%, 48%).

21. Ali jemlješ zdravila?

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
Redno	///	///	///	///	6	11	10	12
Občasno	///	///	///	///	47	55	36	21
Nikoli	///	///	///	///	44	33	54	67

Pri obnovitvi ankete pred štirimi leti smo vključili še postavko o uživanju zdravil. Predvidevali smo, da je uživanje zdravil precej razširjeno med šolarji. Med osnovnošolci jih uživa približno polovica. Rezultati tudi kažejo, da se delež uživalcev zdravil med šolarji, predvsem srednješolci, zmanjšuje.

Leta 2008 mnogo več dijakov kot dijakinj ne uživa zdravil: dijaki 57%, dijakinje 15%.

Leta 2012 so dijakinje tiste, ki ne uživajo zdravil (dijakinje 73%, dijaki 55%).

22. Kje dobiš zdravila?

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
Predpiše mi jih zdravnik	///	///	///	///	67	71	72	68
Kupim jih v lekarni	///	///	///	///	24	27	15	16
Dobim jih doma	///	///	///	///	11	11	6	12
Dobim jih od sošolcev, prijateljev	///	///	///	///		5	4	0

Velik del, dve tretjini šolarjev, uživa zdravila pod zdravniško kontrolo.

23. Za katero od naslednjih drog si že slišal? (možno je obkrožiti več odgovorov)

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
Marihuana ali hašiš	///	///	96	100	86	93	96	97
Amfetamini	///	///	13	35	21		13	37
Ekstazi	///	///	93	94	76	89	74	91
Speed	///	///	27	69	69	79	35	65
Kokain	///	///	96	98	88	94	95	95
Krek	///	///	45	78	36	74	49	65
Heroin	///	///	93	96	94	98	95	95
Metadon	///	///	20	55	12		16	42
Čudežne gobe	///	///	24	65	24		44	67
LSD	///	///	22	78	29	36	41	75
Datura stramonium (angelska trobent	///	///	10	25	9		7	11

Zanimalo nas je, koliko so šolarji informirani o prisotnosti posameznih drog. Več kot devet od desetih osnovnošolcev in srednješolcev je slišalo za marihuano, ekstazi, kokain in heroin. Na sploh so o prisotnosti drog bolj informirani srednješolci kot osnovnošolci.

V letu 2004 so fantje osnovnošolci v večjem deležu kot dekleta slišali za skoraj vse naštetе snovi: marihuana (97:78), amfetamini (17:6), ekstazi (96:74), speed (33:16), kokain (96:78), krek (48:33), heroin (96:74) in čudežne gobe (28:16).

Leta 2012 so dijaki bili pogosteje kot dekleta slišali za celo vrsto drog: amfetamine, speed, krek, metadon, čudežne gobe, LDS ter angelsko trobento.

24. Katera od naslednjih snovi se ti zdi zlahka dostopna? (možno je obkrožiti več odgovorov)

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
Lepilo in hlapne snovi	34	///	62	77	44	71	53	74
Speed ali ekstazi	3	///	9	20	6	24	5	14
Heroin	///	///	8	2	9	18	11	7
Cigarete	10	///	82	96	61	95	75	93
Alkoholna pijača	16	///	92	95	73	89	71	91
Marihuana	33	///	13	69	16	56	42	49
Kokain	///	///	///	///	10	19	10	10
Energijska pijača	///	///	///	///	86	81	75	87

Po pričakovanju so osnovnošolcem najbolj dostopni cigarete ter alkoholne in energetske pijače. Enako ocenjujejo srednješolci. Trem četrtinam srednješolcev so lahko dostopne hlapne snovi, polovici pa marihuana. Opazno je, da se je močno dvignil delež osnovnošolcev, ki trdijo, da je marihuana lahko dostopna. Takih je leta 2012 skoraj polovica.

V letu 2004 fantje v OŠ v večji meri kot dekleta ocenjujejo, da je alkohol lažje dostopen (9% fantje, 73% dekleta).

Dijakom se leta 2008 zdi lažje dostopen kokain (15 odstotnih točk ter lepilo in hlapne snovi (9 odstotnih točk)), dijakinjam pa marihuana (10 odstotnih točk) in energetske pijače (9 odstotnih točk)

Leta 2012 se bistveno več dekletom kot fantom zadnjega razreda OŠ zdijo dostopni lepila in hlapne snovi (17 odstotnih točk), cigarete (13 odstotnih točk), marihuana (40 odstotnih točk) in energetske pijače (16 odstotnih točk).

Leta 2012 se dijakom bolj kot dijakinjam zdi dostopna marihuana (dijaki 61%, dijakinje 43%).

25. S kakšnim namenom si (ali bi) poskusil cigarete? (možno je obkrožiti več odgovorov)

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
Radovednost	21	///	71	73	54	63	66	72
Žalost, problemi	4	///	5	5	8		9	7
Zabava	8	///	32	24	40	34	16	29
Da se pokažem	7	///	2	24	5		3	4
Omama		///	1	1	5	10	2	5
Potreba			4	7	5	8	3	8

Dve tretjini osnovnošolcev poskuša cigarete iz radovednosti. Do leta 2012 se je zmanjšal delež tistih, ki poskušajo cigarete zaradi zabave. Tudi 'kazanje' s cigaretami zgublja na pomenu.

V letu 2004 bi fantje v OŠ pogosteje kot dekleta poskusili cigarete zaradi radovednosti(74% fantje, 55 dekleta), dekleta pa bolj zaradi zabave (37% dekleta, 21% fantov).

Leta 2008 dajejo dijakinje prednost radovednosti in zabavi kot razlogu za poskus kajenja cigaret.

Leta 2012 so (ali se bi) dijakinje bolj kot dijaki odločale za cigarete zaradi zabave (dijakinje 33%, dijaki 20%).

26. Katero od naslednjih snovi bi poskusil, če bi ti bila ponujena? (Možno je obkrožiti več odgovorov.)

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
Lepilo in hlapne snovi	///	///	4	4	5	11	5	4
Speed ali ekstazi	///	///	3	4	5	10	4	11
Heroin	///	///	0	7	5	7	4	2
Cigarete	///	///	33	63	22	42	20	33
Alkoholna pijača	///	///	56	71	55	53	54	64
Marihuana	///	///	5	36	8	21	12	26
Kokain	///	///	///	///	6	2	4	6
Energijske pijače	///	///	///	///	54	44	49	42

Delež osnovnošolcev, ki bi poskusili ponujene cigarete se znižuje in se je ustavil pri dveh petinah. Dobra polovica pa bi jih poskusilo alkoholne in energijske pijače, če bi jim bile ponujene. Največ srednješolcev bi poskusilo ponujene alkoholne in energetske pijače ter cigarete, približno četrtina se ne bi branila marihuane.

V letu 2004 bi bistveno več fantov iz OŠ (59%) poskusilo alkoholne pijače kot deklet (43%).

Leta 2008 bi več dijakov kot dijakinj poskusilo heroin (16 odstotnih točk) in marihuano (12 odstotnih točk), medtem ko bi dijakinje prej posegle po energijskih pijačah (18 odstotnih točk).

Dekleta OŠ bi leta 2012 prej kot fantje poskusile cigarete, če bi jim bile ponujene (10 odstotnih točk).

Leta 2012 so (ali bi) dijaki v večji meri kot dijakinje poskusili marihuano (19 odstotnih točk razlike).

27. S kakšnim namenom si (ali bi) poskusil nedovoljene droge? (Možno je obkrožiti več odgovorov.)

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
Radovednost	///	///	42	66	36	51	42	57
Žalost, problemi	///	///	10	8	12	5	7	4
Zabava	///	///	22	32	24	24	15	34
Da se pokažem	///	///	1	1	3	3	4	2
Omama	///	///	5	6	5	6	2	8
Potreba	///	///		4	5	9	1	2

Podobno kot pri ostalih substancah, bi šolarji tudi nedovoljene droge poskusili predvsem zaradi radovednosti in zabave. Malo je takih, ki bi se s tem želeli pokazati. Če bi združili odgovore, bi opazili več kot desetino šolarjev, ki bi v drogi iskali reševanje problemov, utapljanje žalosti ter potrebo in omamo.

V letu 2004 bi fantje v OŠ pogosteje kot dekleta poskusili nedovoljene droge zaradi radovednosti (48% fantje, 28% dekleta).

Dijakinje leta 2008 bolj kot dijaki vidijo razlog za poskušanje nedovoljenih drog v radovednosti in zabavi (po 10 odstotnih točk), dijaki pa bolj kot dijakinje čutijo potrebo po uživanju (12 odstotnih točk).

Leta 2012 bi fantje v OŠ bolj kot dekleta poskusili nedovoljene droge zaradi zabave (fantje 22%, dekleta 7%).

28. Kaj se ti zdi bolj nevarno? (Obkroži le en odgovor izmed treh.)

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
Pitje alkohola	4	///	8	30	4	19	9	30
Kajenje marihuane	41	///	65	44	61	46	60	40
Oboje je enako nevarno	52	///	27	26	36	33	31	30

V percepciji dveh tretjin osnovnošolcev je kajenje marihuane bolj nevarno od uživanja alkohola. Odgovori srednješolcev se bolj porazdelijo in jih približno tretjina ocenjuje pitje alkohola kot bolj nevarno.

V letu 2004 bistveno več fantov v OŠ ocenjuje, da je kajenje trave bolj nevarno od pitja alkohola (76% fantov, 43% deklet), dekleta pa v večji meri menijo, da je oboje enako nevarno (31%, 19% deklet).

Leta 2012 se fantom bolj kot dekletom zdi nevarno kajenje marihuane (+14 odstotnih točk), dekleta pa v večji meri kot fantje ocenjujejo, da je oboje enako nevarno (+20 odstotnih točk).

Leta 2012 se dijakom bolj kot dijakinjam zdi nevarno pitje alkohola (49%, 21%), dekleta pa kot bolj nevarno ocenjujejo kajenje marihuane (47%, 26%).

29. Kaj se ti zdi bolj nevarno? (Obkroži le en odgovor izmed treh.)

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
Kajenje tobaka	///	///	///	///	7	17	10	29
Kajenje marihuane	///	///	///	///	67	54	52	46
Oboje je enako nevarno	///	///	///	///	36	30	39	25

Tudi v kombinaciji s kajenjem tobaka ocenjujejo osnovnošolci kajenje marihuane za bolj nevarno. Toda ta delež se zmanjšuje in se povečuje delež tistih, ki ocenjujejo oboje kot enako nevarno.

Leta 2008 več dijakov kot dijakinj ocenjuje kot bolj nevarno kajenje tobaka (28% : 8%), medtem ko dijakinje ocenjujejo kot bolj nevarno kajenje marihuane (59% : 42%).

Leta 2012 so dijaki pogosteje kot dijakinje ocenjevali nevarnost kajenja tobaka (50%, 19%), dekletom pa se zdi bolj nevarno kajenje marihuane (47%, 26%).

30. Heroin sem poskusil (obkroži le en odgovor izmed treh):

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
Nobenkrat	///	///	99	99	97	93	96	98
Enkrat	///	///	1			2	1	1
Večkrat	///	///		1		2	2	1

Med odgovori dijakov leta 2008 je razlika med dijaki in dijakinjami, ki niso poskusili heroina (98% dijakinj, 86% dijakov).

31. Ekstazi sem poskusil (obkroži le en odgovor izmed treh):

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
Nobenkrat	///	///	99	94	95	89	98	98
Enkrat	///	///	1	4	2	5	1	1
Večkrat	///	///		3	1	2	2	1

Tudi razmerje glede poskušanja ekstazija (2008) je podobno poskušanju heroina (96% dijakinj in 77% dijakov ga ni poskusilo).

32. Nore gobice sem poskusil (obkroži le en odgovor izmed treh):

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
Nobenkrat	///	///	///	///	92	91	97	95
Enkrat	///	///	///	///	2	3	2	3
Večkrat	///	///	///	///	4	2	1	2

Razmerje glede poskušanja norih gobic (2008) je podobno poskušanju heroina in ekstazija (99% dijakinj in 80% dijakov jih ni poskusilo).

33. Kolikokrat si v zadnjih 30-ih dneh kadil marihuano?

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
Nobenkrat	///	///	99	73	94	81	97	88
1-2 krat	///	///	1	18	1	5	2	9
3-5 krat	///	///		3		6	1	1
Več kot 6-krat	///	///		6	3		0	2

Leta 2008 bistveno več dijakinj kot dijakov ni kadilo marihuane en mesec pred odgovarjanjem na vprašanja: 67% dijakov, 92% dijakinj.

Leta 2012 je manj dijakov kot dijakinj, ki v zadnjem mesecu niso kadili marihuane (dekleta 96%, fantje 71%).

34. Ali meniš, da si dovolj poučen (informiran) o:

		1999		2004		2008		2012	
		OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
Alkoholnih pijačah	DA	80	///	79	95	83	83	86	94
Cigaretih	DA	77	///	74	96	79	85	80	91
Nedovoljenih drogah	DA	57	///	37	63	95	74	65	73

Šolarji in dijaki bi potrebovali več informacij predvsem o nedovoljenih drogah.

V letu 2004 menijo fantje v OŠ, da so bistveno bolje informirani o alkoholnih pijačah (84%) kot dekleta (61%), prav tako menijo, da bolje poznajo cigarete (75%) kot dekleta (60) in tudi nedovoljena mamila (42%) bolje kot dekleta (26%).

Dekleta v OŠ leta 2012 v večji meri kot sošolci ocenjujejo, da so dovolj poučena o alkoholnih pijačah (+18 odstotnih točk), cigaretah (+26 odstotnih točk) in nedovoljenih drogah (+14 odstotnih točk).

Leta 2012 več dijakov kot dijakinj ocenjuje, da so dovolj poučeni o nedovoljenih drogah (fantje 82%, dekleta 69%).

35. Ali meniš, da ima družba pretirano odklonilen odnos do tistih, ki uživajo nedovoljene droge?

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
DA	///	///	44	44	37	42	52	48
NE	///	///	56	56	59	57	47	52

Velik delež učencev in dijakov, do polovice odgovorov, kaže, da ima družba pretirano odklonilen odnos do ljudi, ki uživajo nedovoljene droge

36. Koliko svojih sošolcev, sošolk in prijateljev iste starosti poznaš, ki uživajo nedovoljene droge?

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
Nobenega	66	///	68	8	70	14	69	24
1 do 2	17	///	21	15	17	34	21	38
3 do 5	4	///	5	23	4	21	7	16
5 do 10	2	///	2	21	1	11	1	9
Več kot 10	1	///	4	33	5	18	2	12

37. Koliko časa na dan gledaš TV?

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
Do 1 ure	///	///	15	24	17	40	23	50
Do 2 ur	///	///	34	37	35	36	46	35
Do 3 ure	///	///	31	25	27	18	20	10
Več kot 3 ure	///	///	20	14	20	14	10	5

38. Koliko časa na dan preživiš za računalnikom (internet, igrice, zabav)?

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
Do 1 ure	///	///	///	///	19	29	22	21
Do 2 ur	///	///	///	///	29	30	35	30
Do 3 ure	///	///	///	///	17	19	22	29
Več kot 3 ure	///	///	///	///	30	17	22	20

Približno polovica šolarjev in dijakov preživi za računalnikom do dve uri, preostali pa več.

Leta 2008 dijakinje manj časa preživijo za računalnikom kot dijaki: do 1 ure 18% dijakov in 37% dijakinj, več kot 3 ure 44% dijakov in 12% dijakinj.

Leta 2012 je več dijakinj kot dijakov, ki so z(a) računalnikom do 1 ure (26% dijakinj, 10% dijakov).

39. Ali ti starši omejujejo dostop do računalnika?

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
DA	///	///	///	///	23	10	42	8
NE	///	///	///	///	75	87	58	92

Med osnovnošolci je več takih, ki jim starši omejujejo dostop do računalnika kot med srednješolci.

Leta 2012 so starši fantom, devetošolcem, v večji meri omejevali dostop do računalnika kot dekletom (fantje-51%, dekleta 18%).

40. V katerih prostočasnih dejavnostih se udeležuješ? (možno je obkrožiti več odgovorov)

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
V športu	///	///	76	65	74	72	76	68
Berem knjige	///	///	28	35	27	38	33	41
Zvečer hodim ven (v disko, na domače zabav)	///	///	15	81	20	70	22	65
Pohajkujem naokrog	///	///	13	31	20		18	26
Igram na igralnih avtomatih	///	///	3	2	2		5	1
Hodim v bifeje, gostilne	///	///	4	41	13	41	12	22
Igram računalniške igrice	///	///	61	40	66	37	57	35
Igram inštrument	///	///	21	17	24		27	31
Gledam TV	///	///	81	78	80	70	75	70

Osnovnošolci se izven šole največ ukvarjajo s športom (če izvzamemo kot 'ukvarjanje' igranje računalniških igrice in gledanje TV). Podoben trend je zaznati med dijaki. Med dijaki je občutno več takih, ki hodijo zvečer ven, v disko in lokale.

V letu 2004 se fantje iz OŠ bolj kot dekleta ukvarjajo s športom (fantje 87%, dekleta 52), igrajo računalniške igrice (fantje 76%, dekleta 36% in gledajo TV (fantje 80%, dekleta 69%), dekleta pa bolj berejo knjige (36%, fantje 16%).

V letu 2008 se več dijakov ukvarja s športom ter računalniškimi igricami, dekleta pa bolj kot fantje berejo knjige, hodijo v disko in na zabave.

Leta 2012 so dekleta v OŠ mnogo raje brale knjige kot fantje (54%, 16%), fantje pa raje kot dekleta igrali računalniške igrice (67%, 39%) in se ukvarjali s športom (83%, 68%).

Leta 2012 se več dijakinj kot dijakov v prostem času ukvarja z branjem knjig, obiskom domačih zabav in diska, pohajkovanjem in gledanjem TV, več fantov kot deklet pa najde sprostitev v športu in računalniških igrinah.

41. Menim, da bi ob naslednjih družbenih ukrepih pil manj ali manjkrat (možno je obkrožiti več odgovorov):

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
Večji ponudbi ustvarjalnih pristočasnih dejavnosti za mlade	///	///	27	25	25	33	30	30
Večji ponudbi zabave, kjer se ne toči alkohola	///	///	60	38	43	36	39	32
Omejitvijo ponudbe alkohola povsod (doma, v družbi, v lokalih itd.)	///	///	24	12	25	18	27	21
Ne verjamem, da obstajajo takšni ukrepi	///	///	17	44	17	23	7	3

Dijaki in učenci vidijo najpomembnejši ukrep za zmanjševanje pitja v večji ponudbi zabav, na katerih ne bi točili alkohola. Četrtnina vprašanih daje prednost večji ponudbi ustvarjalnih in pristočasnih aktivnosti za mlade. Četrtnina osnovnošolcev meni, da bi bilo koristno omejiti ponudbo alkohola, medtem ko tako miselnost zastopa manj dijakov. Vedno manj pa je takih, ki dvomijo, da takšni ukrepi obstajajo.

Leta 2008 več dijakov kot dijakinj (10 odstotnih točk) meni, da bi bilo učinkovito ponuditi več pristočasnih aktivnosti in omejiti ponudbo alkohola, medtem ko dijakinje v večji meri kot dijakji (18 odstotnih točk) dvomijo, da obstajajo učinkoviti ukrepi za zmanjšanje pitja.

Leta 2012 je več dijakinj kot dijakov, ki menijo, da bi bila učinkovita ukrepa spodbujanje pristočasnih aktivnosti in v večji ponudbi zabav, na katerih se ne toči alkohola.

42. Ali tvoji starši vedo, kje preživljaš prosti čas?

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
Vedno	///	///	81	61	59	55	67	64
Običajno	///	///	11	29	26	35	23	30
Včasih	///	///	5	9	7	7	6	5
Skoraj nikoli	///	///	1		8	3	4	1

Starši osnovnošolcev so bolj na tekočem o preživljanju prostega časa svojih otrok. Za približno desetino otrok in dijakov imajo starši zelo slab pregled nad preživljanjem njihovega prostega časa.

43. Moj učni uspeh prejšnje leto je bil:

	1999		2004		2008		2012	
	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ	OŠ	SŠ
Nezadosten	///	///		1			1	0
Zadosten	///	///	12	10	3		2	4
Dober	///	///	31	50	29		16	36
Prav dober	///	///	33	27	30		51	39
Odličen	///	///	24	11	34		30	20

Priloga

1. Podatki Policijske postaje Ormož, povezani s kaznivimi dejanji in prekrški s področja prepovedanih drog za obdobje štirih let.

Obdobje	Kazniva dejanja	Prekrški
2012 (do 1.10)	13	7
2011	13	13
2010	14	10
2009	15	7

2. Podatki o uporabnikih Društva Zdrava pot v Ormožu za leto 2012

a) v letu 2012 je mobilno enoto (kombi) društva Zdrava pot obiskovalo 12 uporabnikov;

b) 1 uporabnik je bil vključen v skupino za samopomoč v Zavodu za prestajanje kazni Maribor;

c) 3 uporabniki so bili vključeni v aktivnosti Dnevnega centra v Mariboru;

d) v letu 2012 so med uporabnike drog na našem območju razdelili 3600 brizgalk in igel, 6000 alkoholnih robcev in 250 kondomov. Vrnjenih je bilo 1500 (41,66 %) uporabljenih brizgalk in igel.

A series of 18 horizontal black lines spanning the width of the page, providing a template for handwriting practice.

Anketa o rabi alkohola in drugih drog
Rezultati 2012

Izdala:

Medobčinska lokalna akcijska skupina za preprečevanje zasvojenosti na
področju občin Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž

Zanjo:

Stanislav Ivanuša

Besedilo:

Marjan Škvorc, Stanislav Ivanuša, Maja Botolin Vaupotič

Jezikovni pregled:

Marijana Korotaj

Risba na naslovnici:

Katarina Vaupotič

Tisk:

Tiskarna Ekart

Naklada:

500 izvodov

Ormož, februar 2013